

3.	ПРЕПОРУКА	Прописати да се привредном субјекту признаје право на порески кредит по основу исплата по уговору о финансијском лизингу, ако тим уговором прибавља основна средства за своју делатност.
	регулаторно тело (надлежно за спровођење)	Министарство финансија
	пропис који треба изменити	Закон о порезу на добит предузећа ("Службени гласник РС", бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003 и 84/2004)
	начин спровођења	Подношење Влади нацрта закона којим ће се предложити допуна Закона о порезу на добит предузећа ("Службени гласник РС", бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003 и 84/2004) којом ће се прописати да се обвезнику признаје право на порески кредит у складу са чл. 48. и 48а Закона, по основу исплата по уговору о финансијском лизингу, ако тим уговором прибавља основна средства за своју делатност и ако је тим уговором предвиђено да обвезник по отплати последње рате лизинг накнаде стиче својину на предмету лизинга.
	рок за спровођење	15.01.2010. године
	нацрт прописа чије усвајање треба да предложи регулаторно тело	<p align="center">ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА</p> <p align="center">Члан 1.</p> <p>У Закону о о порезу на добит предузећа ("Службени гласник РС", бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003 и 84/2004) после члана 48а додаје се члан 48б, који гласи:</p> <p align="center">„Члан 48б</p> <p>Обвезнику који уговором о финансијском лизингу прибави основна средства у сопственој делатности, исплате по том уговору признају се као улагања у основна средства и по том основу му се признаје право на порески кредит у складу са чл. 48. и 48а. овог закона, ако је тим уговором предвиђено да обвезник по отплати последње рате лизинг накнаде стиче својину на предмету лизинга.</p> <p>Даном набавке у смислу члана 48. став 5. овог закона, за сваку од исплата лизинг накнаде, сматраће се дан те исплате, а даном отуђења дан раскида уговора о финансијском лизингу или дан истека уговора о финансијском лизингу, ако обвезник није стекао својину на предмету лизинга или дан отуђења предмета лизинга од стране обвезника трећем лицу.“</p> <p align="center">Члан 2.</p> <p>Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.</p>
	иницијатор препоруке	Асоцијација лизинг компанија Србије

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕПОРУКЕ

КРАТАК ОПИС ПРОБЛЕМА

Важеће законско решење привредним субјектима не признаје право на порески кредит по основу улагања у основна средства која прибављају финансијским лизингом. На овај начин се губи основни циљ због кога је Закон о финансијском лизингу донет, а то је да се привредницима омогући да на најјефтинији и најмање ризичан начин прибаве основна средства за обављање делатности.

ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ - УШТЕДЕ

Усвајањем ове препоруке, стимулисало би се улагање у опрему за обављање делатности, путем финансијског лизинга, чији пад у 2009. години износи око 70%. То би директно утицало на привредни раст и пораст запослености у Србији.

ДЕТАЉНО ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Члан 48. став 1. Закон о порезу на добит предузећа ("Службени гласник РС", бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003 и 84/2004) (у даљем тексту: Закон) прописује да се обвезнику који изврши улагања у основна средства у сопственој регистрованој делатности признаје право на порески кредит у висини од 20% извршеног улагања, с тим што не може бити већи од 50% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

Ставом 2. истог члана прописано је да се, изузетно од става 1. овог члана, обвезнику који је разврстан у мало предузеће признаје право на порески кредит у висини од 40% извршеног улагања у основна средства у сопственој регистрованој делатности, с тим што не може бити већи од 70% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

Привредна друштва која основна средства прибављају финансијским лизингом, не могу да остваре право на наведене пореске кредите јер се за све време трајања уговора о финансијском лизингу, као власник тих средстава води давалац лизинга – привредно друштво регистровано за послове финансијског лизинга.

Члан 42. Закон о финансијском лизингу ("Службени гласник РС", бр. 55/2003 и 61/2005) не дозвољава могућност да се у самом уговору о финансијском лизингу предвиди да прималац лизинга исплатом последње лизинг рате стиче својину на предмету лизинга, већ само могућност да се уговори право примаоца лизинга да се, по протеклу рока на који је уговор закључен, определи да ли жели да откупи предмет лизинга по цени која је уговором одређена.

Специфичност уговора о финансијском лизингу јесте у томе што се плаћањем лизинг накнаде кроз трајање уговора о финансијском лизингу, отплаћује вредност предмета лизинга, а прималац лизинга, по правилу у пракси, постаје власник предмета лизинга исплатом последње рате лизинг накнаде. Уговори о финансијском лизингу у пракси по правилу предвиђају стицање власништва исплатом последње лизинг рате.

Колико је нелогично то што се по основу ових улагања не признаје право на порески кредит, види се и из праксе која се примењује у сличним ситуацијама. Министарство финансија и економије дало је мишљење бр. 430-07-66/2002-04 од 1.4.2002. године, следеће садржине:

„У случају када је обвезник закључио предуговор који има све елементе уговора о купопродаји према коме се инвеститору плаћање врши у ратама, сматрамо да се за овакво улагање у основна средства за годину у којој је исплата рате извршена, може применити порески кредит сагласно наведеним одредбама закона.“

У овој, скоро идентичној ситуацији, признаје се право на порески кредит привредном друштву које није закључило ни уговор, већ само предуговор о продаји, по коме цену отплаћује у ратама, али се не признаје право на порески кредит привредном друштву које основна средства стиче путем уговора о финансијском лизингу.

Треба имати у виду и да су сви уговори о финансијском лизингу регистровани у електронском и јавном Регистру финансијског лизинга, који се води при Агенцији за привредне регистре и да је по члану 49. Закона о финансијском лизингу давалац лизинга дужан да, у року од седам дана од наступања промене у вези регистрованих уговора, ту промену пријави Регистру. Из тог разлога је Пореској управи најједноставније да контролише наступање услова за наплату неплаћеног пореза, ако дође до отуђења основног средства, управо ако прибављено финансијским лизингом.

ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ - КАЛКУЛАЦИЈА

Прихватањем ове препоруке би се, са становишта пореских олакшица, остварио равноправни третман финансијског лизинга и кредита као два модела финансирања, а привредним друштвима која улажу у основна средства путем финансијског лизинга пружила би се могућност коришћења поменутих пореских олакшица – пореских кредита. На тај начин би привредници имали два алтернативна начина финансирања набавке основних средстава за обављање делатности.

По подацима добијеним од Агенције за привредне регистре евидентан је пад броја закључених уговора о финансијском лизингу који из године у годину износи 20% до 50% (2005. год. – 33.176 уговора; 2006 год. – 19.354 уговора; 2007. год. - 15.647 уговора; 2008. год. - 12.535 уговора; а у првих девет месеци 2009. год. – само 4.497 уговора).

Ова тенденција сама по себи не би морала бити негативна, јер је између осталог последица пада куповине предмета ниже вредности (кућни апарати и сл.) путем финансијског лизинга. Међутим, када је у питању набавка опреме за пословање, евидентно је да се након пада у 2006. години за око 40% и раста у 2007. години за око 10%, а у 2008. години за око 20%, у 2009. години уследио драстичан пад набавке опреме путем финансијског лизинга за читавих 70%. Сличан је и пад и вредности набавке путничких возила, али ова тенденција није од значаја за пословање привредних субјеката, за разлику од опреме која представља основна средства и директно се одражава на привредни раст, због чега њену набавку треба стимулисати. Ови подаци су садржани у следећој табели.

година	опрема и машине	возила која служе за обављање делатности	путничка возила, мотоцикли и мотори
	вредност у EUR		
2005	228.936.606	308.385.320	298.955.967
2006	136.978.323	201.201.402	205.979.419
2007	147.050.384	238.616.133	168.411.853
2008	176.691.077	283.255.372	88.938.961
2008 јан-септ	133.650.648	231.716.497	67.965.224
2009 јан-септ	52.811.629	73.927.075	38.084.169

Напомињемо и да је у портфолију лизинг компанија које послују у Србији опрема заступљена са 33%, а возила са 67%. Супротно томе на лизинг тржишту Европе опрема је заступљена са 36%, возила са 53%, а непокретности са 11%. Уколико би се предложена пореска олакшица примењивала и на опрему прибављену финансијским лизингом, сигурно је да би се однос инвестиција у лизинг опреме значајно поправио у односу на инвестиције у лизинг возила.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДБИ ЧИЈА СЕ ИЗМЕНА ПРЕДЛАЖЕ

Закон о о порезу на добит предузећа ("Службени гласник РС", бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003 и 84/2004)

„ЧЛАН 48Б

ОБВЕЗНИКУ КОЈИ УГОВОРМ О ФИНАСИЈСКОМ ЛИЗИНГУ ПРИБАВИ ОСНОВНА СРЕДСТВА У СОПСТВЕНОЈ ДЕЛАТНОСТИ, ИСПЛАТЕ ПО ТОМ УГОВОРУ ПРИЗНАЈУ СЕ КАО УЛАГАЊА У ОСНОВНА СРЕДСТВА И ПО ТОМ ОСНОВУ МУ СЕ ПРИЗНАЈЕ ПРАВО НА ПОРЕСКИ КРЕДИТ У СКЛАДУ СА ЧЛ. 48. И 48А. ОВОГ ЗАКОНА, АКО ЈЕ ТИМ УГОВОРМ ПРЕДВИЂЕНО ДА ОБВЕЗНИК ПО ОТПЛАТИ ПОСЛЕДЊЕ РАТЕ ЛИЗИНГ НАКНАДЕ СТИЧЕ СВОЈИНУ НА ПРЕДМЕТУ ЛИЗИНГА.

ДАНОМ НАБАВКЕ У СМИСЛУ ЧЛАНА 48. СТАВ 5. ОВОГ ЗАКОНА, ЗА СВАКУ ОД ИСПЛАТА ЛИЗИНГ НАКНАДЕ, СМАТРАЋЕ СЕ ДАН ТЕ ИСПЛАТЕ, А ДАНОМ ОТУЂЕЊА ДАН РАСКИДА УГОВОРА О ФИНАСИЈСКОМ ЛИЗИНГУ ИЛИ ДАН ИСТЕКА УГОВОРА О ФИНАСИЈСКОМ ЛИЗИНГУ, АКО ОБВЕЗНИК НИЈЕ СТЕКАО СВОЈИНУ НА ПРЕДМЕТУ ЛИЗИНГА ИЛИ ДАН ОТУЂЕЊА ПРЕДМЕТА ЛИЗИНГА ОД СТРАНЕ ОБВЕЗНИКА ТРЕЋЕМ ЛИЦУ.“